

Gnesta kommun

► Klämningen vattenskyddsområde

Förslag till skyddsföreskrifter

Uppdragsnr.: 108 59 33 Revision: [Revision] Datum: 2024-09-26

Uppdragsgivare: Gnesta kommun
Uppdragsgivarens kontaktperson: Sandra Holmström
Konsult: Norconsult Sverige AB, Storgatan 42, 352 32 Växjö
Uppdragsledare: Magdalena Gerberg
Teknikansvarig: Jonas Strömberg

Revision	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt
1	2024-05-27	Utkast	Jonas Strömberg Linnea Salbark	Frida Åkerström	Elin Nyström
2	2024-10-30	Samrådshandling	Jonas Strömberg	Linnea Salbark	Elin Nyström

Detta dokument är framtaget av Norconsult som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

► Innehåll

1	Bakgrund och syfte	4
2	Förslag till skyddsföreskrifter	5
2.1	Petroleumprodukter och brandfarliga vätskor	5
2.2	Kemiska bekämpningsmedel och andra miljöfarliga ämnen	7
2.3	Gödsel och avlopp	8
2.4	Skogsbruk och upplag av timmer	10
2.5	Mark- och anläggningsarbeten	12
2.6	Förvaring, upplag och deponi	13
2.7	Tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	14
3	Allmänna upplysningar	15
4	Definitioner av begrepp	17

1 Bakgrund och syfte

Syftet med inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter är att förebygga och motverka förorening av råvattnet i Klämningen, så att vattnets kvalitet och kvantitet kan säkerställas, bevaras eller förbättras. Vidare är syftet att ge ett tillräckligt skydd så att den långsiktiga vattenförsörjningen säkras för dagens så väl som för kommande generationer. Målet är att råvattnet efter ett normalt reningsförfarande ska kunna användas som dricksvatten.

I dokumentet beskrivs förslag och motiv till vattenskyddsföreskrifter för Klämningen vattenskyddsområde. Vattenskyddsföreskrifter syftar till att komplettera och skärpa de regleringar och krav som redan gäller enligt annan lagstiftning.

Skyddsområdet föreslås delas in i en primär och en sekundär skyddszon.

Detta utkast är framtaget inför samråd om vattenskyddsområde och ska inte betraktas som ett slutgiltigt förslag. Skyddsföreskrifterna med tillhörande motiv kan komma att revideras efter samråd och innan ansökan om vattenskyddsområde skyddsföreskrifter lämnas in till länsstyrelsen i Södermanlands län.

2 Förslag till skyddsföreskrifter

2.1 Petroleumprodukter och brandfarliga vätskor

Petroleumprodukter är svårsanerade och kan redan vid mycket liten mängd störa eller omöjliggöra produktion av ett tjänligt och hälsosamt dricksvatten. Den här typen av förorening återfinns främst vid hantering av fordonsbränsle så som bensin och diesel, men även smörj- och hydrauloljor i arbetsmaskiner.

Föreskrift	Primär zon	Sekundär zon	Motivering
A	<p>Uppställning av fordon och arbetsmaskiner med en tankstorlek större än 100 liter kräver tillstånd.</p> <p>Från tillståndskravet undantas uppställning på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tät underlag inomhus försedd med oljeavskiljare eller invallning som rymmer hela bränslevolymen. - ogenomsläpplig yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller invallning som rymmer hela bränslevolymen.	Ingen föreskrift i sekundär zon.	<p>Föreskriften syftar till att begränsa uppställning av fordon med stora tankvolymen i direkt anslutning till ytvattnet och vid platser med hög spridningsförutsättning till sjön.</p> <p>Vid uppställning av fordon finns risk för läckage och sabotage. Risken är som högst i direkt anslutning till ytvattnet, där sårbarheten är stor.</p> <p>Föreskriften gäller enbart fordon med bränsletank över 100 liter. Undantag från tillståndskravet gäller vid uppställning där erforderliga skyddsåtgärder har vidtagits. Genom att inte ha någon föreskrift i sekundär zon styrs uppställning av fordon till platser med ett längre avstånd från vattentäkten, och därmed en lägre risk för påverkan. Med avseende till de undantag som föreskrivs och möjligheten att parkera i sekundär zon bedöms föreskriften vara rimlig.</p>
B	Användning av tvåtaktsmotorer utan direktinsprutning i Klämningen och Nyckelsjön är förbjudet .	Användning av tvåtaktsmotorer utan direktinsprutning i Klämningen och Nyckelsjön är förbjudet .	<p>Föreskriften syftar till att begränsa diffusa utsläpp av petroleumprodukter till ytvattnet.</p> <p>Gamla 2-takts båtmotorer utan direktinsprutning släpper ut 20–30 % av bränslet oförbränt rakt ut i vattnet. Exempelvis motsvarar utsläppen från en fulltankad 25 liter bränsletank då upp emot 7,5 liter oljeblandad bensin.</p> <p>Klämningen är en populär sjö för fritidsbåt och fiske. Antalet 2-taktsmotorer utan direktinsprutning är</p>

			<p>inte fastställd, men enligt Transportstyrelsen är nästan var femte båtmotor i Sverige en tvåtaktsmotor.</p> <p>Nyför säljning av 2-taktsmotorer utan direktinsputning är förbjudet sedan 2006 och det finns idag fullgoda alternativ av bensindrivna 4-taktsmotorer och elmotorer.</p>
C	<p>Använda och förflytta arbetsmaskiner (inklusive skogsmaskiner) innehållande hydrauliska oljor inom området är förbjudet.</p> <p>Från förbudet undantas: - Användning och förflyttning av ovanstående maskiner om lämplig saneringsutrustning (exempelvis absorptionsmedel) finns i nära anslutning.</p>	<p>Ingen föreskrift i sekundär zon.</p>	<p>Vid Klämningen återfinns flertalet jordbruk, skogsbruk och bebyggelse. Det är sannolikt att arbetsmaskiner nyttjas i viss mån inom respektive verksamhet.</p> <p>Vid nyttjande av arbetsmaskiner i anslutning till strandlinjen föreligger risk för läckage av hydraulolja till ytvattnet i händelse att t. ex en hydraulslang bryter.</p> <p>Föreskriften syftar till att minska risken att ytvattenkvaliteten påverkas av en ev. föroreningshändelse. Det föreskrivs därför ett förbud med undantag om att absorptionsmedel måste finnas till hands vid arbete och förflyttning</p> <p>Det bedöms inte vara särskilt inskränkande eller krävande att ta med absorptionsmedel i arbetsmaskiner.</p>
D	<p>Start och landning av flygplan på Klämningen är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär zon.</p>	<p>Vängsö flygklubb nyttjar Nyckelsjön för start och landning med sjöflyg. Olyckor vid landning med sjöflyg på Klämningen kan leda till en akut förorening av råvattnet, där råvattenförsörjningen kan behöva stängas av en längre period tills sjön har återhämtats. I Nyckelsjön anses avståndet till Klämningen vara tillräckligt där barriärer som utspädning och rinntider minskar risken för påverkan av råvattenkvaliteten. Föreskriften syftar till att styra landning av sjöflyg till Nyckelsjön, där sårbarheten bedöms vara lägre och möjligheterna till sanering större.</p>

			<p>Sannolikheten för en flygkrasch bedöms vara liten och sanering kan ske med länsar vid Lifsingeån. Nyckelsjön omfattas därav inte av föreskriften.</p> <p>Enligt Väingsö flygklubb används inte Klämningen för start eller landning av sjöflyg. Verksamheten bedöms därför inte påverkas av föreskriften.</p>
--	--	--	---

2.2 Kemiska bekämpningsmedel och andra miljöfarliga ämnen

Bekämpningsmedel är kemiska ämnen eller biologiska organismer som används för att förhindra att djur, växter eller mikroorganismer orsakar skada på egendom. Bekämpningsmedel är således giftiga eller skadliga i någon grad. Gränsvärdet för bekämpningsmedel (enskilda) i dricksvatten är idag endast 0,1 µg/l. Många av de bekämpningsmedel som upptäckts i vattentäkter är förbjudna sedan länge.

Föreskrift	Primär zon	Sekundär zon	Motivering
A	<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjudet.</p> <p>Från förbudet undantas: -Transport av kemiska bekämpningsmedel -Punktbehandling av enskilda växter samt punktsanering av ohyra och skadedjur. Dock gäller undantaget inte punktbehandling av skogsplanter. - Användning och förvaring av konsumentförpackade produkter för det egna hushållet och trädgården.</p>	<p>Hantering av kemiska bekämpningsmedel inom 10 meter från vattendrag och öppna diken med utlopp i Klämningen är förbjudet.</p> <p>Från förbudet undantas: -Transport av kemiska bekämpningsmedel -Punktbehandling av enskilda växter samt punktsanering av ohyra och skadedjur. Dock gäller undantaget inte punktbehandling av skogsplanter. - Användning och förvaring av konsumentförpackade produkter för det egna hushållet och trädgården.</p>	<p>Markanvändningen inom avrinningsområdet utgörs till stor del av jordbruksmark. Föreskriften syftar till att begränsa spridningen av bekämpningsmedel i direkt anslutning till diken och vattendrag med avvattning till Klämningen.</p> <p>Spridning av bekämpningsmedel regleras redan i Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel, NFS 2015:2, där det finns bestämmelser gällande skyddsavstånd till vattendrag och diken. Med avseende till Klämningens betydelse som kommunal dricksvattentäkt bedöms de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna vara rimliga.</p>
B	<p>Hantering av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen exempelvis fenoler,</p>	<p>Hantering av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen exempelvis fenoler,</p>	<p>Föreskriften syftar till att minska sannolikheten för ett större utsläpp av ämnen som är ytterst skadliga för råvattenkvaliteten.</p>

	<p>impregneringsmedel, lösningsmedel och andra miljöfarliga organiska och kemiska produkter är förbjudet.</p> <p>Från förbudet undantas: - Transport genom området. - Användning och förvaring av konsumentförpackade produkter. - Förvaring inomhus med sekundärt skydd. - Ämnen som inkluderas i NFS 2021:10.</p>	<p>impregneringsmedel, lösningsmedel och andra miljöfarliga organiska och kemiska produkter kräver tillstånd.</p> <p>Från tillståndet undantas: - Transport genom området. - Användning och förvaring av konsumentförpackade produkter. - Förvaring inomhus med sekundärt skydd. - Ämnen som inkluderas i NFS 2021:10.</p>	<p>Med hjälp av undantag tillåts mindre volymer av det ämne som nyttjas. Men även för att styr förvaring ett sådant sätt som minimerar sannolikheten för ett utsläpp.</p>
C	<p>Hantering och användning av skogsplantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel är förbjudet.</p>	<p>Hantering och användning av skogsplantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel är förbjudet.</p>	<p>Plantering av växter behandlade med kemiska bekämpningsmedel inom skogsbruket utgör en risk vid storskalig plantering med efterföljande nederbörd. Det innebär även en punktrisk om många plantor hanteras inom området innan plantering.</p> <p>Det finns idag fullgoda alternativ utan bekämpningsmedel som upprätthåller en lika hög skyddseffekt mot exempelvis snytbagge. Ingreppet på det enskilda intresset att få använda dessa plantor anses därför liten.</p>

2.3 Gödsel och avlopp

Naturgödsel och avlopp utgör en källa till patogena mikroorganismer, vilka är organismer som kan orsaka sjukdom hos växter, djur eller människor. Dessa mikroorganismer härstammar oftast från avföring av djur eller människor. För att minimera risken för förorening av dricksvatten med patogena mikroorganismer är det av yttersta vikt att hantera gödsel och avlopp på ett säkert sätt.

Föreskrift	Primär zon	Sekundär zon	Motivering
A	Nya enskilda avlopp ska utformas för att klara av högsta skyddsnivå rörande hälso- och	Nya enskilda avlopp ska utformas för att klara av högsta skyddsnivå rörande	Bebyggelsen vid Klämningens strand saknar möjlighet till kommunalt VA. Avloppsvatten är bland annat en källa till fekala föroreningar, metaller och

	miljöskydd enligt Havs - och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) om små avloppsanordningar för hushållspillvatten eller motsvarande författning från ansvarig myndighet.	hälso- och miljöskydd enligt Havs - och vattenmyndighetens allmänna råd (HVMFS 2016:17) om små avloppsanordningar för hushållspillvatten eller motsvarande författning från ansvarig myndighet.	läkemedelsrester och det är av stor vikt att avlopp med avrinning mot Klämningen är utformat enligt bästa möjliga teknik. Föreskriften syftar till att tydliggöra för miljökontoret i kommunen att dessa krav ska gälla inom området. Enligt de allmänna råden (HVMFS 2016:17) bör myndigheten ställa dessa krav på enskilda avlopp inom området. Föreskriften borde därmed inte vara någon vidare reglering för fastighetsägare i området.
B	Spridning av fekalier, slam eller urin från avloppsreningsverk eller enskilda reningsanläggningar är förbjudet .	Spridning av fekalier, slam eller urin från avloppsreningsverk eller enskilda reningsanläggningar är förbjudet .	Föreskriften syftar till att begränsa spridningen av slam inom avrinningsområdet. Slam från avloppsreningsverk kan innehålla rester av kemikalier och läkemedel mot vilka vattenverkets beredningsprocess kan vara begränsad. Jordbruksverksamheter som idag använder avloppsslam kan använda alternativa växtnäringssämnen så som mineralgödsel eller stallgödsel.
C	Lagring av stallgödsel från mer än 2 DE kräver tillstånd . Från tillståndskravet undantas: - Lagring av gödsel från mindre än 10 DE på hårdgjord yta utan risk för ytavrinning. - Lagring inomhus. - Lagring i tät behållare.	Lagring av stallgödsel från mer än 10 DE kräver tillstånd . Från tillståndskravet undantas: - Lagring av gödsel från mindre än 30 DE på hårdgjord yta utan risk för ytavrinning. - Lagring inomhus. - Lagring i tät behållare. - Tillfällig lagring i fält inför spridning på samma fält, om detta sker med ett avstånd längre än 50 meter från vattendrag och ej i anslutning till kända dräneringsledningar.	Risken gäller främst ett kontinuerligt läckage av gödsel till ytvattnet samt en akut förorening vid ett brott i vallen till t. ex en gödsellagun. Genom ett krav på tillstånd får myndigheten möjlighet att kontrollera så att lagring av gödsel sker utan risk för råvattenkvaliteten. Undantag är viktiga för att inte reglera sådant som inte utgör en risk för vattenkvalitén. Men även för att styra lagringen till ett sådant sätt som minimerar riskerna för läckage.

2.4 Skogsbruk och upplag av timmer

Skogsbruk kan påverka ytvatten på många olika sett, exempelvis genom slam som transporteras ut från hyggen, utlakning av näring från avrinningsområdet, upplag av timmer och körspår direkt till tillrinnande diken. Avverkningar överstigande 0,5 ha ska enligt 15 § Skogsvårdsförordningen (1993:1096) anmälas till Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen ställer inga särskilda krav på skyddsåtgärder inom vattenskyddsområden.

Föreskrift	Primär zon	Sekundär zon	Motivering
A	<p>Skogsavverkning kräver tillstånd.</p> <p>Från tillståndskravet undantas: - motormanuell avverkning av enstaka träd eller mindre gallringsåtgärder för att bibehålla skogens produktivitet om detta kan ske utan uppenbar risk för markskador.</p>	<p>Skogsavverkning kräver anmälan.</p> <p>Från anmälningskravet undantas: - motormanuell avverkning av enstaka träd eller mindre gallringsåtgärder för att bibehålla skogens produktivitet om detta kan ske utan uppenbar risk för markskador.</p>	<p>Avverkning av skog i primär skyddszon kan medföra markingrepp som ger förändring i spridningsvägar och flöden till Klämningen. Vid och efter avverkningen sker ett utläckage av humus och näringsämnen till ytvattnet och som ger en ökad brunifiering av sjön. Detta kan i längden leda till övergödning.</p> <p>Avverkningar över 0,5 ha ska anmälas till skogsstyrelsen. För att säkerställa att avverkningar under 0,5 ha också regleras samt för att säkerställa att vattenskyddsintresset tillgodoses bör avverkning regleras med tillstånd- eller anmälningsplikt även utifrån vattenskyddsföreskrifterna.</p> <p>Markingrepp så som markberedning anses omfattas i en tillståndsansökan och villkor kan ställas i det enskilda fallet.</p>
B	<p>Upplag av bark, timmer, flis, spån, massaved, GROT och kubb över sex månader är förbjudet.</p> <p>Från förbudet undantas: - vedupplag för uppvärmningsändamål för enskild jordbruks- eller bostadsfastighet. - upplag inomhus eller under tak.</p>	<p>Ingen föreskrift i sekundär zon.</p>	<p>Under längre perioder av upplag som utsätts för nederbörd finns risken för urlakning av bland annat fenoler, vilket kan leda till att lukt och smak sätts på råvattnet. I ett normalt förvarande ska inte denna typ av material behöva förvaras mer än sex månader, vilket föranleder ett motiv för förbud vid upplag längre än sex månader.</p> <p>Upplag utgör störst risk inom primär skyddszon, där avstånd och utspädning av utlakade ämnen är begränsat jämfört med delar i sekundär skyddszon.</p> <p>Undantag är viktiga för att inte reglera sådant som inte utgör en risk för</p>

			vattenkvalitén. De är även viktiga för att styra till en minskad tid för upplagen och på så sätt minska riskerna för vattenkvalitén som kan uppstå vid långvariga upplag.
C	<p>Upplag av bark, timmer, flis, spån, massaved, GROT och kubb upp till sex månader kräver tillstånd.</p> <p>Från tillståndskravet undantas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vedupplag för uppvärmningsändamål för enskild jordbruks- eller bostadsfastighet. - upplag inomhus eller under tak. - tillfällig lagring i anslutning till avverkning i maximalt 2 veckor.	Ingen föreskrift i sekundär zon.	<p>För att styra upplagen till sekundär zon föreslås ett tillståndskrav för upplag inom primär zon. I första hand ska upplagen ske utanför den primär skyddszon, men är detta inte möjligt kan tillstånd sökas för upplag inom primär skyddszon.</p> <p>Tillsynsmyndigheten får då göra bedömningen i det enskilda fallet och sätta de försiktighetsåtgärder som krävs utifrån platsens specifika förutsättningar i förhållande till vattentäkten.</p>

2.5 Mark- och anläggningsarbeten

Omgrävning eller omflyttning av mark kan öka risken för erosion, särskilt om vegetationen tas bort. Erosion kan leda till att partiklar, jord och organiskt material transporteras med avrinningen och hamnar i ytvattenkällan. Detta kan resultera i grumligt vatten och transport av föroreningar som finns lagrat i jorden.

Föreskrift	Primär zon	Sekundär zon	Motivering
A	Anläggning av väg med hårdgjord yta samt asfaltering eller annan förändring av befintlig väg med petroleumprodukt kräver tillstånd .	Ingen föreskrift i sekundär zon.	Vid anläggning av asfalterad väg förekommer petroleumprodukter och andra oljebaserade ämnen. Tillståndsplikt föreslås föreskrivas för att myndigheten ska kunna ställa de krav som behövs i det enskilda fallet.
B	Ny materialtäkt är förbjuden .	Ingen föreskrift i sekundär zon.	Materialtäkt (både kommersiell och för husbehov) förbjuds inom primär skyddszon. Markingrepp nära strandkant eller kan orsaka grumling av ytvatten samt ge en förändrad tillrinning, där markområden som inte tidigare har avvattnats till Klämningen kan ge en förändrad vattenkemi jämfört med dagens. Bedömningen är att området i primär skyddszon inte innehåller några platser som är lämpliga för materialtäkt. Därför anses inte föreskriften vara särskilt ingripande.
C	Schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning, borrhning och liknande underjordsarbeten kräver tillstånd . Från tillståndskravet undantas: - Schaktningsarbeten där djupet är max 1 meter och området är mindre än 100 m ² . - Anläggningsarbeten för underhåll av befintlig infrastruktur så som vägar, diken, el-, vattenanläggningar, avloppsanläggningar, kommunikationsledningar	Ingen föreskrift i sekundär zon.	Schaktningsarbeten kräver tillstånd i primär skyddszon. Markingrepp nära strandkant kan orsaka grumling av ytvatten samt ge en förändrad tillrinning, där markområden som inte tidigare har avvattnats till Klämningen kan ge en förändrad vattenkemi jämfört med dagens. Inom vattenområdet kan olika typer av markingreppsarbeten även klassas tillstånds- eller anmälningspliktig vattenverksamhet enligt miljöbalken. Därför är det ett undantag på dessa verksamheter. Anledningen till undantaget är för att motverka en dubbelreglering och att förtydliga att dessa verksamheter redan hanteras inom annan lagstiftning. Undantaget görs även för att det inte ska bli ottydligt vem som

<p>eller liknande om arbetet sker inom befintligt väg- eller ledningsområde. - Arbeten till följd av olycka och där akuta insatser krävs för att förhindra förorening av yt- eller grundvatten. - Arbeten som redan är tillstånds- eller anmälningspliktiga vattenverksamheter enligt miljöbalken.</p>		<p>anmälan/tillstånd ska sökas hos. Anmälan om vattenverksamhet sker till länsstyrelsen och tillstånd prövas av mark- och miljödomstolen.</p>
--	--	---

2.6 Förvaring, upplag och deponi

Upplag av förorenat material och avfall kan riskera att genom utlakning eller med partiklar förorena ytvattnet.

Föreskrift	Primär zon	Sekundär zon	Motivering
A	<p>Upplag eller dumpning av snö som kommer från trafikerade ytor utanför primär skyddszon är förbjudet.</p> <p>Från förbudet undantas: - upplag av snö i direkt anslutning till området de kommer ifrån.</p>	<p>Ingen föreskrift i sekundär zon.</p>	<p>Att dumpa avfall (göra sig av med) från land till vattenområden är förbjudet enligt 15 kap. 27 § miljöbalken. Det finns möjlighet att få dispens från förbudet med stöd av 15 kap. 29 § miljöbalken. Kravet är att dumpning sker "utan olägenhet för människors hälsa eller miljön".</p> <p>Föreskriften vill främst begränsa att snö från trafikerade ytor utanför primär zon läggs upp inom den primära zonen. Ett undantag anges för att undvika onödiga transporter av snö ut från avrinningsområdet.</p> <p>Genom att inte ha förbud i sekundär zon kan upplag styras till ett större avstånd från vattnet.</p>

2.7 Tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet

Tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet är en typ av verksamhet som på grund av dess potentiella miljöpåverkan kräver tillstånd från myndigheter.

Föreskrift	Primär zon	Sekundär zon	Motivering
A	<p>Ny miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig enligt 2–32 kap i miljöprövningsförordningen (2013:251 och eventuella senare ändringar) är förbjuden.</p> <p>Från förbudet undantas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verksamheter eller åtgärder som uppenbart inte riskerar att påverka vattentäkten negativt. -Jord- och skogsbruk		<p>Tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter är generellt olämpliga att ha inom vattenskyddsområde. För att förtydliga detta föreslås ett förbud inom primär skyddszon och ett ökat krav på tillstånd inom sekundär zon. Viktigt att komma ihåg att miljöbalkens hänsynsregler gäller för all etablering och att det där även finns en lokaliseringsprincip.</p> <p>Undantag kan vara bra eftersom det finns en del tillståndspliktiga verksamheter där det är ganska uppenbart att det inte finns någon risk. Tillsynsmyndigheten kan då använda sig av undantaget i stället för att gå igenom en dispensprocess, vilket gör att administrativa bördan minskar både för myndighet och företagare.</p>

3 Ordningsföreskrifter

Föreskrift	Primär zon	Sekundär zon	Motivering
A	<p>Trafik med motordrivnet fordon på isbelagd sjö och vattendrag är förbjudet.</p> <p>Från förbudet undantas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trafik med utryckningsfordon i samband med räddningsinsats.	Samma föreskrift som i primär zon.	<p>Föreskriften syftar till att förebygga större punktutsläpp av bränsle från fordon som går igenom isen. Det gäller vid framförande av traktor, bil eller skoter på is där risk finns för att fordonet bryter genom isen och sjunker till botten. Inga verksamheter bedöms påverkas av föreskriften. Med avseende till de konsekvenser en föroreningshändelse kan medföra bedöms föreskriften vara rimlig.</p> <p>Undantagen hanterar kommunal snöröjning på sjön eventuella, där en riskbedömning görs i varje enskilt fall.</p>

4 Allmänna upplysningar

De regler som har upprättats för skyddsområdet kan innebära inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter och omfattar både befintliga och nya verksamheter. Om det visar sig att syftet med vattenskyddsområdet inte uppnås med de befintliga föreskrifterna, kan dessa ändras eller kompletteras för att säkerställa nödvändigt skydd uppnås.

Påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifterna kan medföra straffansvar i enlighet med 29 kap 2§ och 2a § miljöbalken (1998:808).

Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden enligt miljöbalken och Miljötillsynsförordning (2011:13). Kommunen kan ta över tillsynen av vattenskyddsområden på begäran till Länsstyrelsen.

Tillstånd, anmälan och dispensmöjligheter

I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan ska den göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärder vidtas. Med god tid menas minst 6 veckor. Beslut i anmälningsärenden kan förenas med försiktighetsmått. Tillstånd kan förenas med villkor för att undvika yt- och grundvattenförorening.

Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen eller kommunen medge dispens från dessa föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. Om länsstyrelsen är tillsynsmyndighet medges dispens efter att ha hört berörda kommunala myndigheter samt huvudmannen för vattentäkten. I samband med sådan prövning får länsstyrelsen föreskriva de särskilda villkor som anses nödvändiga för att undvika yt- eller grundvattenförorening (16 kap. 2 § miljöbalken (1998:808)). Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut befriar inte från skyldighet att iaktta vad som i övrigt föreskrivs i miljöbalken och i andra författningar. Utöver tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut kan det därmed krävas prövning enligt annan lagstiftning.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet, vilket framgår av 2 kap. 1 § Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778). Anmälan ska göras till räddningstjänsten, tel. 112, kommunens nämnd för miljöfrågor och vattentäktens huvudman.

Fastighetsägare har skyldighet att informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Ersättning

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning med mera, regleras i 31 kap. 4 § miljöbalken och prövas därför enligt annan ordning.

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår inte för ett förväntat försvårande i markanvändningen, ersättning utgår alltså först när en faktisk begränsning sker.

Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § miljöbalken). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § miljöbalken).

Markavvattning

Enligt 4 § Förordning (1998:1388) om vattenverksamheter är all markavvattning såsom dikning förbjuden inom området.

Överklagande

Beslut meddelade av kommunens nämnd för miljöfrågor kan överklagas hos länsstyrelsen och beslut meddelade av länsstyrelsen kan överklagas hos mark- och miljödomstolen enligt 19 kap 1 § miljöbalken.

Skyltning

Huvudmannen för vattentäkten ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar på väl synliga platser invid vägar och farleder som leder in eller genom vattenskyddsområdet. Skyltningen ska ske enligt Havs- och vattenmyndighetens rekommendationer.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen hanteras, ska skylt uppsättas som upplyser om vattenskyddsområdet. Skyltarna tillhandahålls av huvudmannen för vattentäkten men bekostas av verksamhetsutövaren. Skylt ska monteras av verksamhetsutövaren i omedelbar närhet av påfyllningsstället.

Övergångsbestämmelser

För den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter bedriver en verksamhet eller innehar en anläggning där krav på tillstånd eller skyltning/märkning gäller enligt dessa föreskrifter ska senast ett år efter ikraftträdandet ha inkommit till kommunens nämnd för miljöfrågor med en ansökan om sådant tillstånd.

För den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter i sin näringsverksamhet bedriver en verksamhet eller innehar en anläggning för vilket förbud införts enligt dessa föreskrifter ska detta förbud börja gälla först ett år efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

5 Definitioner av begrepp

Anmälan	En anmälan ska göras till tillsynsmyndigheten i god tid (6 veckor) före planerad åtgärd. Anmälan ska innehålla tillräcklig information för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedöma konsekvenserna av anmäld verksamhet och eventuellt förlägga med försikthetsmått och förbud.
Avloppsvatten	Finns definierat i 9 kap. 2 § miljöbalken och i begreppet ingår spillvatten från både hushåll och industri, kylvatten och dräneringsvatten från detaljplanelagt område (med undantag för avvattning enbart från viss eller vissa fastigheter) och från begravningsplats. I dessa föreskrifter omfattas inte dagvatten.
Dagvatten	Med dagvatten avses tillfälligt avrinnande vatten från regn och annan nederbörd inklusive framträngande grundvatten.
DE	Djurenheter, definieras i miljöprövningsförodningen.
Grot	Grenar, ris och toppar som tas ut vid avverkning.
Hantering	Verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämlika förfaranden. Även spridning anses som en form av hantering.
Kemiska bekämpningsmedel	Kemiska produkter eller biotekniska organismer avsedda för att förstöra, stöta bort, oskadliggöra, förhindra verkningarna av eller på något annat sätt utöva kontroll över organismer som är skadliga eller oönskade för människor, djur, egendom eller miljön. Det omfattar även växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter, och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk.
Markarbeten	Med markarbeten avses borring, grävning, pålning, schaktning, spontning, sprängning, återfyllnad eller utfyllnad som inte sker i vattendrag.
Materialtäkt	Uttag av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter oavsett om materialet används för kommersiellt- eller husbehovsbruk. Begreppet omfattar inte uttag som är mycket litet och som används för det privata hushållets behov i den egna trädgården.

Miljö- och hälsofarliga produkter	Med miljö- och hälsofarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga, enligt gällande CLP-förordning, eller enligt tidigare gällande föreskrifter KIFS 2005:7, eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande innebörd, samt andra produkter med dokumenterat miljö- eller hälsofarliga egenskaper vid utsläpp till vatten. Undantag från denna definition gäller för produkter inom faroklasserna aerosoler, brandfarliga gaser, gaser under tryck och farligt för ozonskiktet samt för ämnen och beredningar som av tillsynsmyndigheten bedöms sakna negativa effekter på yt- eller grundvatten ur dricksvattensynpunkt.
Motordrivet fordon	Definieras enligt Lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner
Nederbördsskyddad	Belägen i byggnad eller annat utrymme med nederbördstätta tak och nederbördstätta sidor.
Petroleumprodukter	Med petroleumprodukter avses produkter innehållande råvaror utvunna från råolja (petroleum) eller naturgas.
Punktbehandling	En lokal och tillfällig behandling mot ohyra, skadedjur och växter som riskerar att orsaka skada på egendom eller är en hälsorisk för människor.
Råvatten	Det vatten som vattenverken använder för att producera dricksvatten, kan vara antingen ytvatten eller grundvatten
Sjöflygplan	Flygplan som kan starta och landa på vatten.
Skogsavverkning	Fällning av träd i skog i syfte av att ta tillvara på virket eller öka skogens produktivitet. Skogsavverkning omfattar alla typer av åtgärder inom skogen som resulterar i att träd fälls, även t.ex. gallring, plockhuggning och röjning.
Stallgödsel	Husdjurens träck eller urin med eventuell inblandning av foderrester, strömedel eller annan vätska såsom spillvatten, disk- och tvättvatten, pressaft från ensilage eller eventuell nederbörd uppsamlad på gödselplatta, rastgård och i behållare.
Tillfällig lagring i fält	Lagring av gödsel i stuka inför spridning på samma fält. Lagringstiden bör alltid hållas så kort som möjligt och max några veckor. Mer information om försiktighetsmått och vilken gödsel som är lämplig att lagra i stuka finns hos Jordbruksverket.
Upplag	Plats på marken för förvaring av material, varor eller andra föremål. Detta inkluderar även organiskt material och förvaring av schaktmassor. Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är ej betraktat som upplag.
Uppställning av fordon	Avser fordon som är stillastående i mer än fyra timmar på en och samma plats, med eller utan förare.

Växtnäringsämnen   Naturgödsel, stallgödsel, konstgödsel, flytgödsel, handelsgödsel, slam och liknande organiska gödselmedel.

SAMRÅDSHANDLING